

SURF Onderwijsdagen

Future Foresight door Tanja de Bie en Yentl Croese

Universiteit
Leiden

Leiden Learning
& Innovation Centre

Hallo!

Wij zijn Leiden Learning & Innovation Centre (LLInC)

Wij ondersteunen kwalitatief hoogstaand onderwijs aan de Universiteit Leiden.

Ons creatieve en kennisrijke team van learning & innovation consultants, media en beleid experts, bieden de Universiteit onderwijstraining, expertise en digitale oplossingen.

Programma

01 De toekomst

Hoe kijk jij naar de toekomst?

02 Waarom?!

Waarom denken we na over de toekomst?

03 Oefenen

Future Foresight opdrachten

04 Artifacts

Visualiseer de toekomst

01

De Toekomst

Hoe kijk jij naar de toekomst?

Dit waren onze quiz vragen

- Op een schaal van 1-10: hoeveel denk je dat er in de toekomst (10 jaar vanaf nu) verandert? Is het ongeveer hetzelfde, of veranderen er dingen dramatisch? *(de meerderheid denkt dat dingen dramatisch veranderen)*
- Op een schaal van 1-10: hoe voel je je zelf bij de toekomst? Ben je vooral optimistisch, of maak je je zorgen? *(de meerderheid geeft de toekomst een 5+)*
- Op een schaal van 1-10: welke rol speel je zelf? Heb je persoonlijk veel of weinig invloed op hoe de toekomst er uit ziet? *(de meerderheid denkt weinig invloed te hebben op de toekomst)*

Ben je na onze sessie van mening verandert? Laat het ons weten!

02

Waarom?!

Waarom denken we na over de toekomst?

Waarom?

Episodic Future Thinking: Een herinnering in je hersenen maken van de toekomst

- Bevorder veerkracht
- Prikkel de verbeelding (out-of-the-box thinking)
- Detecteer mogelijkheden
- Gebruik je vaardigheden en expertise

Future Forecasting

Een overwegend kwantitatieve methode voor het analyseren van bestaande trends om te proberen de toekomst te bepalen op een zeer gegevensgestuurde manier.

Het kan leiden tot gedetailleerde scenario's op basis van strategie.

Future Foresight

Een kwalitatieve methode om de verbeelding te gebruiken om alternatieve toekomsten te verkennen op basis van het vertellen van verhalen en empathie.

Het kan leiden tot veerkracht bij het omgaan met verandering en deelnemers in staat stellen om actie te ondernemen.

Stel je de Toekomst voor

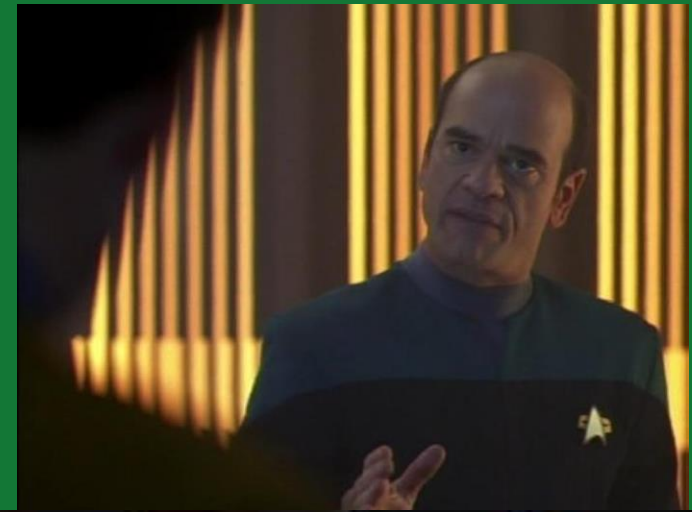
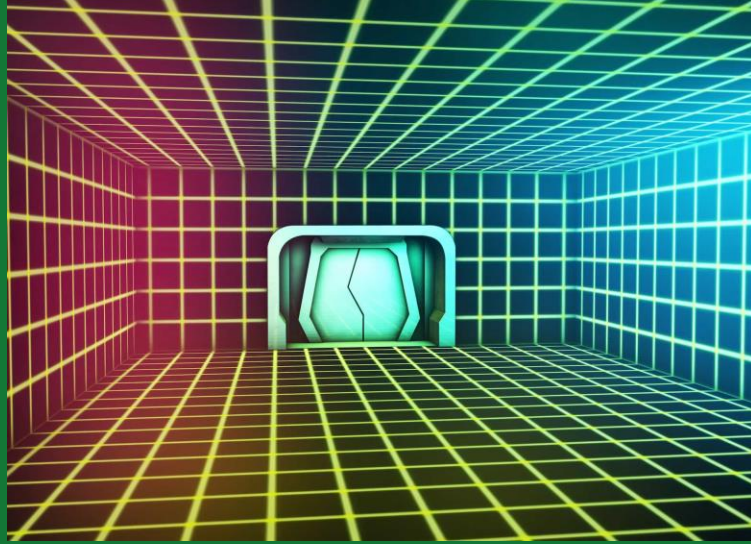

Sci-Fi, of wel wetenschappelijke fictie, een literair genre dat vanaf eind 19e eeuw sterk in opkomst is, en de toekomst verbeeldt, heeft de manier waarop we over de toekomst denken ook daadwerkelijk beïnvloed.

- Het heeft niet alleen onze manier van **denken** uitgebreid.
- Het heeft de manier waarop we de toekomst **visualiseren** uitgebreid.
- Het heeft onze manier van denken over de toekomst **genormaliseerd**.
- Het heeft de toekomst **gecreëerd**.

De Toekomst

De Toekomst?

Mobile telefoon

Virtual Reality

AI robot

**Emergency doctor
hologram AI chatbot**

Ipad

**Medische
implantaten**

**Augmented Reality
Hologram**

Nu is het jullie beurt!

Tijd om creatief na te denken over de toekomst

03

Oefenen

4 emoties en 2 kanten

Opdrachten

Wat gaan we doen?

- Denkend aan het scenario (zie volgende slide) ga je aan de slag met één van de twee opdrachten:
- **Vier emoties**
  - Waar ben je:
  - Tevreden mee? Bezorgd over? Gefrustreerd mee? Verrast door?
- **Positieve en schaduw verbeelding**
  - Wat zijn de positieve effecten van dit scenario?
  - Wat zijn de negatieve, of 'schaduw', effecten van dit scenario?

Maar voordat we beginnen...

Denk aan de volgende regels:

- Laat je ongeloof en kritiek even rusten. Het scenario, en de hele setting, is een gegeven voor deze oefening.
- Probeer je deze alternatieve toekomst zo volledig mogelijk voor te stellen, in kleurrijke details. Als je de geschiedenis van deze toekomst zou schrijven, wat zou je dan opvallen?
- Bekijk het scenario vanuit je eigen (toekomstige) kennis en vaardigheden, zodat we alle unieke perspectieven kunnen combineren.

Het scenario

De opleidingen die in het verleden werden aangeboden, bereiden de studenten niet meer voor op de huidige arbeidsmarkt.

Daarom hebben het MBO, HBO en WO in opdracht van OCW besloten de studenten meer vrijheid te geven en een vraag gestuurd aanbod te ontwikkelen per het academisch jaar 2033/2034.

Studenten mogen zelf kiezen welke vakken ze willen volgen en wanneer, als ook de manier van toetsen. Met microcredentials als bouwblokken geven ze dus zelf hun onderwijs vorm.

04

Artifacts

Opdrachten

Wat gaan we doen?

- Per tafel ligt een scenario (geschreven door studenten)
- Bespreek het scenario met je groepje, en geef eventueel feedback
- Daarna: Maak een artifact naar aanleiding van dit scenario

Maak een artifact

Wat gaan we doen?

Denk aan een object wat in deze toekomst aanwezig kan zijn, maar er vandaag nog niet is.

Welke vormen van kunst of protest zouden er in deze toekomst kunnen ontstaan? Hoe zouden fysieke plaatsen er anders uitzien? Zijn er nieuwe feestdagen of vieringen? Wat zou een nieuwe alledaagse activiteit zijn? Voor welk product kan je een advertentie bedenken?

1. Maak het met de beschikbare producten
2. Schrijf een korte uitleg op een papiertje
3. Pitch je idee in 30 seconden aan de rest van de groep

Proces stappen van Future Foresight

In deze sessie hebben we ons bezig gehouden met paar oefeningen uit proces stap 3: maken van scenario's en het visualiseren hiervan.

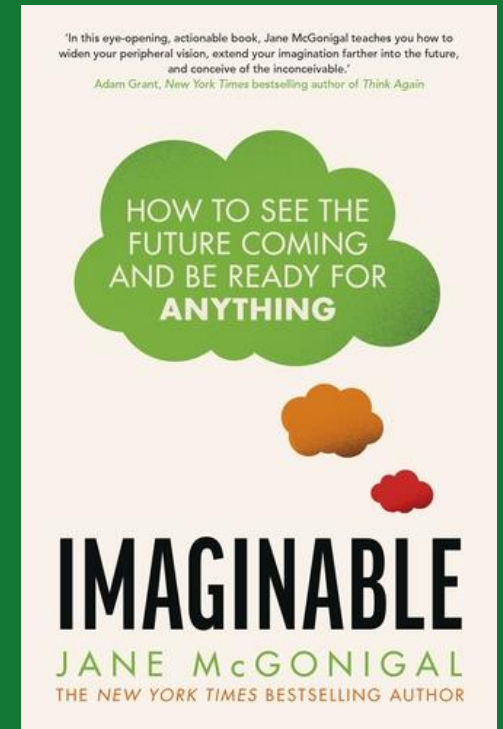

Belangstelling voor de andere 3 stappen in Future Foresight? Neem contact met ons op!

Deze workshop is gebaseerd op:

Imaginable - Jane McGonigal
Coursera's Futures Thinking
specialization - Institute for the Future

Dankjulliewel!

hello@linc.leidenuniv.nl

